

PROVTAGNINGSRUTINER FÖR LITIUM OCH VALPROAT

AFFEKTIVA MOTTAGNINGEN, Psykiatri Sydväst, KS Huddinge.

Vid affektiva mottagningen tas på alla patienter innan nybesök rutinmässigt blodprov inför eventuellt insättande av litium och valproat samt utgångsvärden för metabol monitorering. Detta ger en medicinsk laboratoriescreening samt förenklar och avdramatiserar eventuell insättande av farmaka vid läkarbesöket.

1. Före första läkarbesök eller före insättande av farmaka.

Inför litiumbehandling: P-kreatinin, P-Ca, P-albumin, TSH, P-glukos.

Inför valproatbehandling: blodstatus, CRP, ASAT, ALAT, ALP, GT.

För metabol monitorering: fS-TG, fS-LDL, fS-HDL, längd, vikt, P-glukos, midjemått, blodtryck.

2. Vid insättande av litium.

Vid misstanke om hjärt-, njur- eller hudsjukdom (psoriasis, acne), överväg konsultation med specialist på respektive område innan insättande av litium.

Under inställningsfas: S-Li varje vecka till stabil nivå inom det terapeutiska intervallet 0,5-0,9 mmol/l (3 litiumvärden på samma nivå).

Efter 2 och 3 mån: S-Li.

Efter 4 och 8 mån: S-Li, TSH, P-glukos, P-Kreatinin, P-Ca, P-Albumin.

Efter 12 mån: S-Li, TSH, P-Kreatinin, P-Ca, P-Albumin, P-glukos, BT och vikt.

Därefter: S-Li och TSH var 4:e mån och varje år dessutom: P-Kreatinin, P-Ca, P-Albumin, P-glukos, BT och vikt.

För åtgärder vid tecken på njurpåverkan se affektiva mottagningens PM om litium och njurar. För åtgärder vid förhöjd P-Ca se Affektiva mottagningens PM om litiumbehandling och hypercalcemi.

3. Vid insättande av valproat.

Vid misstanke om lever- eller blodsjukdom överväg konsultation med specialist på respektive område innan insättande av valproat.

Efter två veckor: blodstatus, ASAT, ALAT, GT, ALP, s-amylas, S-valproat.

Efter 2 och 6 mån: blodstatus, ASAT, ALAT, ALP, GT. S-valproat bara vid behov.

4. Övriga stämningsstabiliserande farmaka.

Vid behandling med lamotrigin, karbamazepin, oxkarbamazepin, olanzapin, quetiapin, andra neuroleptika, tricykliska antidepressiva och SSRI behövs ej rutinmässig blodprovstagning. S-koncentrationer av karbamazepin, klomipramin, nortriptylin, amitriptylin och lamotrigin kan tas vid behov. Rekommenderas årlig monitorering av vikt, midjemått och blodtryck på alla patienter.

090828, Affektiva mottagningen M59, Psykiatriska kliniken Sydväst. Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge.